

# REVISTA ECONOMICĂ.

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC.

Organul oficial al „SOLIDARITĂȚII”, asociațiune de institute financiare ea însotire.

Apare odată pe săptămână.

Membri ai asociației „SOLIDARITATEA” sunt:

*Agricola (Ecica), Agricola (Hunedoara), Agricola (Lugos), Agricola (Sebeșul-săsesc), Albina, Ancora, Ardeleana, Arieșana, Armonia, Auraria, Aurora (Baia-mare), Avrigeană, Bănățana, Banca Poporala (Caransebes), Banca Poporala (Dej), Banca Poporala (Arpașul-inf.) Berzovia, Bihoreana, Bistrițana, Bocșana, Brădetul, Buciumana, Cassa de văstrare (Mercurea), Cassa de păstrare (reuniune) (Săliște), Câmpiana, Cârțișoreana, Chiorana, Chisineana, Codreana, Codrul (Buteni), Codru (Lupșa), Comuna, Concordia (T.-Uzdin), Cordiana, Coroana (Bistrița), Coryneana, Creditul, Crișana, Cugiereana, Decebal, Detunata, Doina, Drăganul, Dunăreana, Economia (Cohalm), Economul, Făgețana, Frăția, Frățietatea, Furnica, Geogeană, Gloria, Grănițierul, Hategana, Însotire de credit (Veștem), Institut de credit (Mehadia), Institut de credît (Gavodâja), Istorul (Sângheorgiu), Istorul (Sebeșul-inf.), Iulia, Lăpușana, Ligediana, Lipovana, Luceafărul, Lumina, Mărgineana, Mercur, Mielul, Minerva, Munteana (Coroniareva), Murășiana, Murășianul, Maramurășana, Nădlăcana, Negoiul, Noiana, Olteana, Oraviciana, Oriental, Patria, Piatra, Plugarul (Cacova), Plugarul (Săcădate), Poporul (Lugos), Poporul (Săliște), Porumbăceana, Progresul, Reuniunea de împr. și păstrare (Ilva-mare), Râureana (Cap.-Mănăstur), Săcana, Sătmăreana, Sebeșana (Caransebes), Șoimul (Vașcău), Sebeșana (Sebeșul-săs.), Secășana, Selageana, Sentinela, Serdiana, Silvania, Speranța (Hosman), Steaua, Șoimul (Uioara), Târnăveana, Tibleșana, Timișana, Unirea, Vatra, Victoria, Viitorul, Voileana, Vlădeasa, Vulturul (Sânmartin), Vulturul (Tașnad), Zărăndea, Zlăgneana.*

Prețul de prenumărare:  
pe 1 an K 12—, pe 1/2 an K 6—

Redactor responsabil:  
**CONSTANTIN POPP.**

Taxa pentru inserțiuni:  
de spațiu unui cm<sup>2</sup> câte 10 fileri.

## Anularea documentelor în procedura nouă civilă.

Cu ziua de 1 Ianuarie 1915 s'a pus în aplicare art. de lege I din 1911: *noua procedură civilă*, care introduce dispoziții noi și cu privire la *anularea documentelor* pe cale judecătoarească. Procedurii acesteia sunt însă supuse numai acele documente, a căror anulare nu e normată prin legi speciale. Articolul de lege LIV. din 1912, legea despre punerea în aplicare a procedurii civile, menține și pentru viitor toate dispozițiile legale, care privesc anularea judecătoarească a unor anumite soiuri de documente. Astfel anularea titlurilor la purtător, ori nominative, dar transmisibile prin gîr se va face și în viitor conform artic. de lege XXXIII. din 1881; a asignațiilor comerciale și warantelor conform §§-ilor 298 și 452 din legea comercială: (art. de lege XXXVII din 1875), a cambiilor conform §§-ilor 77—80 din legea cambială (art. de lege XXVII din 1876), a înscriselor de amanet, conform §-lui 14 art. de lege XIV. din 1881, a libelelor de depunere liberate de Cassa de păstrare a poștelor, conform art. de lege IX. din 1885, a cecului conform §§-lor 20 și 21 din articolul de lege LVIII. din 1908, în fine a documentelor emise de Institutul ungăr de credit finanțiar, de Institutul de credit fonciar al micilor proprietari, de reuniunea regnicolară a institutelor ungare de credit fonciar și de Banca Austro-Ungară conform dispozițiunilor speciale, actualmente în vigoare.

Toate celelalte documente perduți ori sustrase, cum sunt de pildă obligațiunile, contractele, libelele de depunere etc., se anulează după procedura normată în titlul XV. (§§-lor 749—754) din procedura civilă, care diferă în mai multe părți esențiale de procedura de până acum.

Deosebire e înainte de toate în ce privește cercul celor îndreptăți să ceară anularea. Până acum putea să o ceară numai ultimul posesor al documentului ori urmașul acestuia în drept. Legea nouă îndreptăște pe lângă posesor pe toți, cari pot pretinde vre-un drept în temeiul documentului perdu.

O a doua deosebire e în ce privește judecătoria, de a cărei cădere e anularea. După legea veche anulările erau de căderea tribunalelor, după legea nouă de căderea judecătoriilor cercuale. Schimbarea aceasta aduce cu sine o ușurare și ieftinire a procedurii, fiindcă în principiu a căror valoare nu trece limita de 1000 Cor. reprezentarea prin avocat înaintea judecătoriilor cercuale nu e obligatorie.

O altă deosebire e chestia competenței. După legea veche cererile de anulare se îndreptau tribunalului personal al petentului; legea nouă dă anulările în competență acelei judecătorii în a căreia circumscriptie se află localitatea unde, în întesul documentului perdu, trebuie să se îndeplinească îndatorirea din document, și în competență acelei judecătorii, care are competență generală pentru emitentul documentului.

Dacă în felul acesta nu se poate stabili competența, cererea se îndreaptă acelei judecătorii, care a avut competență generală pentru emitent, atunci când a emis documentul.

Competența generală e cea normată prin locuință.

De pildă dacă locul de plată stipulat în obligațiune e Sibiu și emitentul documentului — debitorul — locuiește în Sibiu — cererea se va îndrepta judecătoriei din Sibiu; dacă debitorul locuiește în Oca, cererea se poate îndrepta ori judecătoriei din Sibiu ori celei din Oca; etc.

Amânuntele procedurii sunt următoarele:

Petiția se poate face în scris ori verbal în fața judecătoriei; petițiile verbale se trec într-un proces verbal. Petiția în scris făcută fără intervenția unui avocat, trebuie subscrisă în fața lor două martori constatăndu-se în petiție că petentul a subscris ori a recunoscut subscrierea de a să înainteze martorilor; dacă petentul nu știe scrie, aplică semnul subscrisorii pe petiție și numele îl subscrive unul dintre martori. Numărul exemplarelor din petiție atârnă dela numărul acelora care trebuie avizați; un exemplar rămâne la judecătorie; pentru petent se alătură un rubru.<sup>1</sup>

Petiția va cuprinde: numele, poziția socială ori ocupația și locuința emitentului. Documentul se alătură în copie; dacă nu se poate, se trece în petiție esența cuprinsului lui în resumat; dar în orice caz trebuie să se comunice din cuprinsul lui tot ce este de trebuință ca să se recunoască neîndoilenic documentul. În fine petentul va arăta, că a fost în posesiunea documentului ori că poate pe temeiul lui să pretindă vreun drept, precum și faptul că documentul s-a perdit ori nimicit. Dovadă pentru aceste nu e necesară, dar petentul poate și îndatorat să facă probabile afirmațiile sale.

Dacă judecătoria încuviințează petiția, liberează un aviz în care comunică cuprinsul documentului, precum și toate datele trebuincioase ca documentul să fie recunoscut, și somează pe acela la care s'ar află documentul, ca în timp de un an socotit dela ziua ce urmează celei de a treia publicări în foaia oficială, să arate documentul judecătoriei, altcum după trecerea acestui termen judecătoria va anula documentul.

Petentul e dator să înainteze la judecătorie deodată cu petiția, atâtea exemplare din avizul acesta căte sunt necesare ca să fie avizat petentul, emitentul și în genere cei interesați, plus două exemplare pentru judecătorie. Indatorirea aceasta însă nu are sanctiune. Dacă lipsesc, le suplineste judecătoria.

Avizul ori somarea se afișează la judecătorie. Petentul e dator să-l insereze de trei ori în foaia oficială, iar dacă pretinde judecătoria și în repetite rânduri, ori în alte zare, eventual în zare din străinătate.

La cererea petentului, care se poate cuprinde și în petiția de anulare, judecătoria ordonă debitorului ca, până la altă dispoziție a sa, să nu îndeplinească obligamentul cuprins în document; eventual și atrage atenția că se poate degaja de obligamentul său prin depunere în depozit judecătoresc.

Cel ce deține documentul, e dator — dacă vrea să opreasca anularea lui — să-l prezinte și să-l arăte la judecătorie. Dacă o face, judecătoria sisteză procedura, precum și opriștea de indeplinire a îndatoririi. Petentul are voie să-si pretindă drepturile sale la document, când află cu cale. Dacă în terminul de un an nimenea nu prezintă documentul, petentul va adresa judecătoriei o nouă petiție, alăturând și exemplarele

din foaia oficială, eventual din celelalte zare în care s'a făcut publicarea, și va cere anularea. Judecătoria declară documentul prin o hotărire a sa de anulat și comunică hotărîrea aceasta celor interesați. Hotărîrea de anulare se afișează la judecătorie.

(Sibiu).

*Dr. L. Borcia.*

## Pentru proprietarii de stupi.

Intre cei mobilizați de luni de zile sunt, fără îndoială, și mulți proprietari de stupi. Prin lipsirea de acasă a acestora, stupii au rămas, și ei, părăsiți, ca și întreaga lor economie.

În stupărit, și îndeosebi în stupăritul rațional, femeile fiind aproape cu totul neorientate, stupii sunt expuși, prin lipsirea stuparilor, la mari primejdii. Nefiind cine să îngrijească de ei, mulți stupi pot perie, având ca urmare perderi însemnante de capital și, în tot cazul, împuținarea recoltei de miere și ceară.

Unde se află în comună alți oameni pri-cipători și binevoitori în ramul stupăritului, se poate ajuta cauzei, reclamându-se sfatul și ajutorul lor. Dar unde nu se află de acești, treaba merge mai greu.

Pentru preîntîmpinarea pagubelor în stupărit Reuniunea agricolă săsească ardeleană a făcut dispoziții, ca să se saneze, întrucât va fi posibil, aceste pagube.

Anume a îndrumat reuniunile de agricultură din sate să facă conscripția stuparilor mobilizați, ai căror stupi au rămas în grija sortii, arătând numele acelora, comuna și numărul casei.

Reuniunea va interveni apoi la d-nul ministru, ca să trimită un conferențiar de stupărit al statului, care să deie celor avizați la acest ajutor toate îndrumările practice pentru salvarea acestui ram economic.

Ar fi de mare interes ca și la noi să se iee măsurile de lipsă pentru reclamarea unui îndrumător, în acăstă privință, din partea statului.

## AGRICULTURA.

### Situația agricolă.

In Ungaria. Ministrul nostru de agricultură a publicat la 15 Maiu a. c., pe baza rapoartelor intrate dela referenții agricoli și dela inspectoratele agricole, următorul raport oficial despre situația sămănăturilor și a agriculturii în țară la 13 I. c.:

La sfârșitul lui Aprilie și în zilele prime ale lunei Maiu timpul a fost în întreagă țara uscat și senin, pe când temperatura arătă considerabile balansări. Pe când ziua adesea se ridică până la 25 grade Celsius, noaptea

<sup>1</sup> Legea nu prescrie direct numărul exemplarelor; cele de sus rezultă din §§-ii 754, 134 și 137.

se coboră, îndeosebi dimineața, în multe locuri, aproape până la punctul înghețării. La 3 și 4 Maiu timpul a fost schimbăcios, în cea mai mare parte a țării, nouros, în unele locuri ploi cu furture, rămânând temperatură și peste zi scăzută. Mai târziu fiind timp mai rece precipitațiunile au încetat, și între 8 și 10 iarăș a plouat. Aceste însă nu au fost ploi generale și ele au trecut numai unde și unde peste 10 milimetri. După aceea timpul a devenit iarăș mai uscat și aerul s'a răcit astfel peste noapte, că între 10 și 13 Maiu s'au semnalat și înghețuri mai slabe. Astfel de înghețuri s'au semnalat în singuratic locuri din 20 de comitate, între care și 5 comitate ardelene (Făgăraș, Murăș-Turda, Târnava-mică, Târnava-mare și T.-Arieș). Aceste înghețuri, au fost în cea mai mare parte așa de slabe, că nu au pricinuit nici o pagubă spicoaselor, ci numai plantelor mai simțitoare, între care se numără viața de vie și pomii, fără ca și acestora să le fi pricinuit stricăciuni mai mari.

Catătîmea precipitațiunilor în ultimele 2 săptămâni a rămas sub 10 milimetri în partea cea mai mare a țării. În multe locuri ea nu a ajuns nici la 5 milimetri, și au fost regiuni — anume în stînga Dunării — unde peste tot nu a plouat. Cele mai multe precipitațiuni (10 resp. peste 20 milimetri) au fost în părțile sudice ale regiunii dincolo de Dunăre, în jumătatea sudică a regiunii dintre Dunăre și Tisa, în ungheștiul dintre Tisa și Murăș (Banat), și în comitatele sudostice din regiunea dincolo de Peatra Craiului (Ardeal).

Cele 14 zile, ce au trecut, dela publicarea ultimului raport oficial asupra situației sămănăturilor, se caracterizează prin urmare în general prin lipsă de ploi și timp rece. Cu toate că între imprejurări normale sunt de dorit în luna Maiu pentru desvoltarea sămănăturilor ploi calde cât mai adeseori, totuș timpul din cele două săptămâni din urmă nu poate fi considerat ca fiind nefavorabil pentru situația agricolă, pentru că în urma precipitațiunilor bogate de mai înainte pământul posede umiditatea necesară pentru desvoltarea sămănăturilor bine situate, și timpul uscat a fost foarte potrivit pentru îndeplinirea lucrărilor agricole întârziate din cauza prea multor precipitațiuni din iarnă și din primele luni de primăvară.

Fapt este totuș, că acum pentru desvoltarea mai departe a sămănăturilor de toamnă, cum și pentru întărirea sămănăturilor de primăvară și altora, și îndeosebi pentru că să răsără sămănăturile târzii ar fi necesară o ploaie bună, caldă în toată țara, pentru că pătura superioară a pământului în unele locuri este foarte scorțoasă, așa că deoparte împedecă nutrirea cuvenită a plantelor, de altă parte însă și grabnica răsărire a semințelor aflătoare încă în pământ.

Situația agricolă generală deci nu s'a înrăutățit în prima jumătate a lunei Maiu, deși nici nu s'a îmbunătățit, precum era de așteptat în urma prospectelor foarte favorabile înainte cu 2 săptămâni, dacă s-ar fi pornit timp mai priincios. Partea cea mai mare a sămănăturilor de toamnă stă și acum excelent și supoartă foarte bine lipsa de ploae. Sămănăturile de primăvară mai slabe încep însă parțial și îngălbini, mai ales în pământurile mai rău cultivate ale micilor proprietari. Totuș prospectele excelente ale recoltelor, care se arătau cu 2 săptămâni mai înainte, nu numai se vor menține, ci chiar se vor ridica în cazul, când ploaia așteptată va urmă în scurt timp.

Mărimea teritorului cultivat cu spicoase nu se poate încă stabil. Totuș, pe baza rapoartelor întrate, se poate conchide, că atât teritorul cultivat cu sămănături de toamnă, cât și cel cu sămănături de primă-

vară ajunge la extensiunea, ce se obișnuiește a se cultiva în anii normali...

*Grânele de toamnă* supoartă în genere bine seca, totuș ar avea trebuință acum pentru desvoltarea lor mai departe de ploi abondente, calde. Ici-colea se aud plângeri, că sămănăturile, din cauza lipsei de ploaie și a timpului rece, încep să îngălbini și să îndărăt, totuș, conform rapoartelor sosite din partea cea mai mare a țării, ele promit și de prezent perspective de recolte destul de bune, în părțile sudice și vestice ale țării chiar excelente. Aceste prospete se vor realiza însă numai dacă în scurt timp va urmă o ploaie bună și dacă vor rămâne scutite de plaje elementare. Desvoltarea lor, unde și unde, pe locurile colinoase, a început să stagnze. În genere însă sunt totuș normale; au dat în păiu și în unele locuri au început să însipce. Sămănăturile, în multe locuri, sunt și acum pline de buruieni, pentru că plivirea lor s'a putut face cu îngrijirea cuvenită mai mult numai pe proprietățile mari. Unde și unde cauzează stricăciuni și unele insecte și se ivește și rugina. Timpul uscat nu a favorizat răspândirea celei din urmă, așa că în acest an se aud puține plângeri asupra ruginei.

*Săcările de toamnă* au dat în păiu în cele mai multe locuri, totuș nu înfloresc, rămânând puțin îndărăt în desvoltare din cauza timpului uscat și rece și în multe locuri, rari. Cu toate aceste spicile lor sunt în partea cea mai mare destul de frumoase.

La săcări se observă mai multe stricăciuni făcute de șoareci, decât la grâne. În unele locuri se constată și stricăciuni pricinuite de insecte. Paiul este în locurile colinoase destul de înalt, în regiunile mai așezate în genere mai scurt. Si săcările reclamă pre tutindeni ploae, și anume sau înainte de apropiata înflorire sau îndată după aceasta. Pentru că, dacă tocmai în timpul înflorirei ar da peste ele ploi mai mari, multe spicile ar rămâne în parte seci.

*Grânele și săcările de primăvară* au încolțit în genere frumos și sunt destul de dese, numai din lipsa de ploae încep în unele locuri a îngălbini. Pentru înfrâțirea și desvoltarea mai departe a lor ar fi de dorit că mai în grabă ploaie abondente, calde. În locurile unde sămănăturile de toamnă, sau cele răsărite prea rare, au trebuit înlocuite cu altele, acestea au răsărit frumos, numai că în urma secretei desvoltarea lor întâzie.

*Oarzele și ovesele* sunt în genere destul de bune, numai și aceste reclamă ploae. *Oarzele de toamnă* încep să însipce, cele timpurii, în unele regiuni ale țării, au însipiat. *Oarzele de primăvară* au încolțit frumos, numai că în unele locuri sunt galbene și pline de buruiene. *Ovesele* parte au răsărit, parte acuma răsar. În unele locuri s'au sămănat numai în zilele din urmă. Atât oarzele că și ovesele sunt pline de buruiene și amândouă reclamă plói calde.

*Porumbul.* Sămănatul porumbului, partea cea mai mare, se face acum, pentru că în urma secretei, pământul se lucră foarte cu greu. Sămănăturile timpurii, în locurile bine lucrate, au răsărit frumos, din contră sămănăturile din locurile arate în primăvară răsar cu greu. Sămănăturile răsărite, în unele locuri, au fost atinse de brumă și par galbene. Asupra stricăciunilor cauzate de insecte se aud până acum puține plângeri. Ploaie bune, calde, ar fi de dorit.

*Cartofii.* Punerea acestora în genere s'a sfârșit, și numai în puține locuri se continuă cu punerea lor. Răsărirea lor este satisfăcătoare, îndeosebi, în locurile nisipoase; în pământ mai condensat însă a întâziat din

cauza secretei. Bruma a făcut oarecari stricăciuni numai plantațiunilor mai timpuri. În regiunile sudice și de mijloc ale țării săpatul cartofilor timpurii s'a început.

*Napii de zăhar*, sămănați de timpuriu, au răsărît frumos și proporțional; cei sămănați târziu, parte din cauza lucrării nesatisfăcătoare a pământului, parte din cauza uscăciunii, au răsărît defectuos. Bruma nu le-a pricinuit stricăciuni, din contră însectele le-au cauzat stricăciuni considerabile. Prima prășire și alte lucrări, la plantațiunile timpurii, este tocmai acum în curgere.

*Napii de nutreț*. Sămănatul acestora se face numai acum în unele regiuni ale țării; partea cea mai mare a lucrărilor de sămănat s'a sfârșit. Sămănaturile timpurii au răsărît destul de bine, cele mai târzii însă, din cauza secretei au răsărît defectuos.

*Rapița* se află în plină înflorire, iar parțial a înflorit. Desvoltarea ei este în genere satisfăcătoare și numai rar se găsesc sămănaturi de rapiță mai slabe. Gerul nu i-a pricinuit stricăciuni vrednice de remarcat. Își insectele au făcut numai puține pagube.

*Plantele de grădină*. Desvoltarea acestora a fost încătărată prin secetă. Sămănatul lor se mai face și acum în unele locuri. Sunt foarte frumoase: măzărea timpurie, spinatul și salata, din cari în unele regiuni s'au scos și la piață. Bruma a pricinuit stricăciuni mai simțitoare numai în regiunile nordice și în părțile ardelene.

*Fasolea și alte păstăvioase* se mai pun și acum. Măzărea a răsărît frumos și deopotrivă; ea se sapă în unele locuri. Sămănaturile timpurii le-a pricinuit gerul stricăciuni considerabile, aşa că în unele locuri este necesar să se pună de a doua oară.

*Plantațiunile de varză* din straturile calde sunt pretutindeni frumoase și viguroase. Răsăditul lor s'a început în multe locuri; în comitatele nordice și în Ardeal nu s'a putut, în multe locuri, începe răsădirea din cauza lipsei de ploae. Răsadurile timpurii se desvoaltă destul de frumos și îndestulitor, unde nu au dus lipsă de ploi. Ar fi totuș trebuință pretutindeni de ploi abundente, calde. Stricăciuni făcute de insecte până acum nu se observă.

*Hemeiul* se desvoaltă frumos între Dunăre și Tisa. Lugerii sunt în unele locuri de căte 149—150 cm. de înălță. În dreapta Dunării desvoltarea este satisfăcătoare, cu toatecă purecii pricinuesc oarecari stricăciuni lugericilor tineri. Desvoltarea este frumoasă și în regiunea banatică; iar în părțile ardelene, în unele locuri, lugerii tineri au degerat și desvoltarea s'a întârziat. Legatul și ocularea s'au făcut, de asemenea și prășitul de întâia oară.

*Meiul și hrișca* în parte mare se sămănă acum; în unele locuri încep să răsară.

*Cânepa și inul* s'au sămănat aproape pretutindeni și în unele locuri încep să răsară. Sămănaturile sunt în genere dese, numai unde au fost puține ploi ele sunt rare. Bruma le-a stricat numai în puține locuri. Si lor le-ar prinde bine ploi calde din abundență.

*Plantațiunile de tutun* din paturile pentru răsaduri sunt frumoase, puternice și sănătoase. Răsădirea s'a început în multe locuri.

*Plantele de nutreț*. Dintre aceste desvoltarea trifoiului este mulțumitoare; numai în regiunile din dreapta și stânga Dunării șoareci i-a pricinuit mari stricăciuni. Cositul s'a început în unele locuri. O ploaie bună, caldă ar produce o mare îmbunătățire.

*Lucerna* promite o recoltă mijlocie. Cosirea de întâia oară s'a început pretutindeni.

*Măzărichia* se desvoaltă în genere bine. Persiștând însă timpul secetos, are să-i împede desvoltarea. Sămănaturile timpurii sunt satisfăcătoare, cele târzii sunt mai puțin bune și pline de buruiene. Purecii i au cauzat stricăciuni unde și unde. O ploaie caldă, bună i-ar fi și ei de mare trebuință.

*Meiul* se seamănă acum.

*Livezile* sunt în stare satisfăcătoare, în locurile așezate de pe cari apa s'a sbicit; în regiunile ridicate, iarba livezilor a fost împedecată în creștere de secetă. În genere se poate conta la o recoltă mijlocie de fan. Un timp călduros și ploii bogate pot încă să îmbunătățească mult aceste prospete.

*Păsunile*. Situația lor arată a fi satisfăcătoare, cu toatecă seceta și timpul rece au împedecat creșterea ierbei. Vitele, scoase aproape pretutindeni la pășune, găsesc hrana destulă și bună. Pentru îmbunătățirea păsunilor este de trebuință timp cald și ploaie.

*Poamele*. Bruma ce a dat în timpul din urmă nu a pricinuit o schimbare mai însemnată a prospectelor recoltei pomilor. Stricăciuni mai mari sunt în comitatele nordice și sudostice, și chiar și aici numai la peruci, manduli, cireșii și vișini. Nucii și alunii mai nu au suferit de brumă; mai puține stricăciuni au suferit prunii, merii și perii, precum și celelalte soiuri de pomi. Prospectele recoltei poamelor în genere sunt bune.

s. —

## REVISTA FINANCIARA.

### Situatiunea.

Sibiu, 20 Maiu 1915.

Dela ultimul nostru raport săptămânal încocace nu s'a petrecut în piață internațională de bani, nici un eveniment mai de însemnatate. Atâtă doară se poate înregistra, că în vederea situației politice internaționale tot mai grave, provocate de ultimele evenimente politice din Italia, cercurile financiare în general au observat o atitudine rezervată. Cu toate acestea în Berlin discontul privat s'a menținut la 4%, iar în London a cotat  $2\frac{7}{8}\%$ .

Piețele interne de bani, din Viena și Budapesta au fost absorbite în ultimele zile de noile împrumuturi de răsboiu, asupra căror subvenție și plățile — precum se anunță — decurg normal și în mod satisfăcător. Discontul privat a cotat în ultimele zile pentru cambii de prima bonitate  $2\frac{1}{2}\%$  în Viena și  $3\frac{1}{4}\%$  în Budapesta.

## SOC. FINANCIARE ȘI COMERCIALE.

„Lumina“ institut de credit și de economii, societate acționară în Sibiu. Vineri, în 1/14 Maiu, și-a ținut institutul acesta adunarea generală. Au participat 28 de acționari, cu 1019 acții, reprezentând 167 voturi. A fost luat la cunoștință raportul direcțiunii, s'a acceptat bilanțul prezentat și direcțiunii și comitetului de supraveghiere s'a votat desărcinarea obișnuită. Membri în direcție au fost aleși: Lazar Triteanu, asesor consistorial, Dr. Ioan Fruma, avocat și Dr. Bucur Băra, avocat, delegat la filiala din Murăș-

Oșorhei. Dividenda a fost stabilită în 4%, deci în 8 coroane de acție. Se plătește imediat după adunarea generală.

\*  
„Tibleșana“ institut de credit și economii societate pe acții în Reteag, și-a ținut adunarea generală în 30 Martie 1915 sub presidiul d-lui Teodor Cotuțiu fiind prezenți 15 acționari, cari au reprezentat 415 voturi.

Toate propunerile direcțiunii s-au primit unanim, în intențeles cărora din profitul curat de *K 6,213·05* s'a dat 4% dividendă . . . . „ 4,000.—

Fondului de rezervă restul de . . „ 2,213·05

## CRONICĂ.

**Circulația banenotelor în Franța.** Conform raportului prezentat de ministrul de finanțe Ribot, la decretul prin care Banca Franței este autorizată a urcă emisiunea de banenote dela 12 la 15 milioane franci, rezultă că în Franța circulația banenotelor a atins, la finele lui Aprilie a. c. suma de 11,584.352,985 franci.

\*  
**Taxe vamale în România.** Valoarea aurului încasat din taxa de port la administrațiile financiare și sucursalele Băncii Naționale a României se ridică pe luna Martie, după datele sosite dela vămi, la suma de Lei 2.145,492·85.

La casieria generală a Statului, valoarea aurului depus dela aplicarea legei până la inclusiv 14 Aprilie se ridică la peste 3.250,000 lei.

## Dividenda băncilor noastre pe anul 1914.

Banca	%	Suma K	Scadența
«Agricola», Lugoș	7	14·—	imediat.
«Agricola», Sebeș	5	5·—	18 Martie 1915
«Ajutorul»	6	6·—	17 Maiu „
«Albina»	6	12·—	15 Maiu „
«Ardeleana»	8	8·—	9 Aprilie 1915
«Arieșana»	5	5·—	17 Aprilie „
«Armonia»	6	6·—	20 Martie „
«Auraria», Abrud	12	24·—	Imediat.
«Avrigeana»	8	8·—	
«Banca Carpaților», București	6½	32·50 lei.	
«Banca Poporală», Arpaș	5	5·—	7 Aprilie 1915
«Banca Poporală», Dej	4	4·—	
«Bihoreana»	5	10·—	25 Martie 1915
«Bistrițiana»	6	12·—	1 Iulie „
«Bocșana»	5	5·—	
«Brădetul»	12	6·—	22 Aprilie „
«Câmpiana», Mociu	7	7·—	28 Aprilie „
«Casele privileg. de împrum. pe amanet», București	7½	37·50 lei	
«Cassa de păstrare», Sasca-mont.	6	6·—	
«Cassa de păstrare», Mercurea	6	6·—	16 Maiu „
«Cassa de păstrare», Săliște	8	16·—	8 Aprilie „
«Concordia», Uzdin	7	7·—	la prezentare

Banca	%	Suma K	Scadența
«Codru», Lupșa	6	2·40	8 Aprilie 1915
«Cordiana»	9	9·—	12 Aprilie „
«Corvineana»	7	7·—	
«Crișana»	5	5·—	28 Martie „
«Cugiereana»	6	6·—	15 Maiu „
«Dacia»	5	5·—	1 Maiu „
«Decebal»	5	5·—	24 Martie „
«Detunata»	10	5·—	1 Martie „
«Doina»	6	6·—	
«Drăganul»	2½	2·50	25 Aprilie „
«Economul»	5	5·—	10 Aprilie „
«Făgețana»	4	8·—	20 Maiu „
«Frăția»	5	5·—	25 Martie „
«Furnica»	6	24·—	7 Aprilie „
«Geogeană»	5	5·—	16 Maiu „
«Grănițierul», Dobra	5	5·—	1 Maiu „
«Hăsițana»	4	4·—	23 Martie „
«Izvorul», Ighiu	5	5·—	18 Febr. „
«Isvorul», Sebeșul-de-jos	8	8·—	Imediat.
«Iulia»	10	10·—	1 Iulie „
«Lăpușana»	10	10·—	1 Iulie „
«Lipovana»	4	8·—	22 Aprilie „
«Luceafărul»	5	5·—	24 Aprilie „
«Lumina»	4	8·—	15 Maiu „
«Maramurășana»	5	5·—	17 Martie „
«Mercur», Năsăud	6	12·—	1 Iunie 1915
«Murășana»	6	6·—	1 Iuliu „
«Murășanul»	5	10·—	14 Maiu „
«Nădlăcana»	6	6·—	
«Olteana»	7	7·—	18 Maiu „
«Oriental»	5	5·—	15 Iunie „
«Patria»	10	20·—	15 Martie „
«Piatra», Teiuș	6	6·—	10 „ „
«Plugariul», Săcădate	7	7·—	8 Aprilie „
«Poporul», Lugoș	5	5·—	1 Maiu „
«Poporul», Săliște	5	5·—	16 Maiu „
«Porumbăceana»	8	8·—	21 Martie „
«Progresul»	5	5·—	28 Aprilie „
«Sebeșana», Caransebeș	5	10·—	25 Aprilie „
«Sebeșana», Szászsebes	5	5·—	27 Maiu „
«Sentinela»	6	6·—	1 Martie „
«Sercăiana»	10	10·—	10 Martie 1915
«Silvania»	4	4·—	1 Iunie „
«Someșana»	6	12·—	8 Aprilie „
«Speranța», Hosman	5	2·50	28 „ „
«Steaua»	7	7·—	1 Maiu „
«Târnăveana»	5	5·—	25 Martie „
«Timișiana»	7½	15·—	
«Turnu-Roșu»	6	6·—	imediat
«Victoria»	10	20·—	imediat.
«Viitorul»	5	5·—	21 Maiu „
«Voileana»	5	5·—	1 Maiu 1915
«Vlădeasa»	3	3·—	15 Maiu „
«Vulturul», Sânmartin	6	6·—	1 Maiu „
«Zărăndeana»	8	8·—	1 Martie „
«Zlăgneana»	5	2·50	imediat

## SUMAR.

Anularea documentelor în procedura nouă civilă. — Pentru proprietarii de stupi. — Agricultura: Situația agricolă. — Revista financiară: Situația unea. — Societăți financiare și comerciale: «Lumina», «Tibleșana». — Cronică: Circulația banenotelor în Franța, Taxe vamale în România. — Dividenda băncilor noastre pe 1914.



„Reuniunea de păstrare și credit, ca însoțire“ în Micuș.

„Takarék és hitelegylet mint szövetkezet“, Mikus.

## CONVOCARE.

Membrii «Reuniunei de păstrare și credit ca însoțire din Micuș» se invită la

### a III-a adunare generală ordinară,

care se va ține la 30 Maiu 1915 la 2 ore după amiazi în edificiul școalei gr.-cat. din Micuș cu următorul

#### PROGRAM:

1. Constituirea adunării.
2. Raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghiere despre anul de gestiune expirat.
3. Alegerea direcțiunii pe un nou period de 3 ani.
4. Hotărîrea asupra profitului curat și darea absoluturui pentru direcție și comitetul de supraveghiere.
5. Eventuale propuneri.

Micuș, la 9 Maiu 1915.

## Direcționea.

Active — Vagyon. Contul Bilanț cu 31 Dec. 1914. — Mérlegszámla 1914. dec. hó 31-én. Pasive — Teher.

	K f
Cassa în numărăt — Pénztiari készlet	639·60
Imprumuturi — Kölcsönök	20,744—
Mobiliar — Felszerelés	200—
Abscriere — Leirás	20—
Spese de fondare — Alapítási költség	100—
Abscriere — Leirás	10·
	90·
	21,653·60

	K f
Cuote fundamentale — Üzlet részek	2,050—
Fond de rezervă — Tartalék alap	65·73
Fond special de rezervă — Külön tartalék alap	14·35
Depuner — Betétek	397·91
Reescont — Visszleszámítolás	10,533·50
Cont-current — Folyószámla	8,099·41
Interese după cuote — Üzletrészek kamata	121·42
Interese anticipate — Előlegezett kamatok	254·54
Profit — Nyereség	116·74
	21,653·60

#### Debit — Tartozik.

#### Contul Profit și Perdere. — Nyereség és Vesztéség számla.

#### Credit — Követel.

	K f
Interese de depuneri — Betéti kamatok	27·22
Interese de reescont și cont-current — Visszleszámítolás és folyószámla kamatok	1,860·91
Interese după cuote — Üzletrészek kamata	102·50
Spese — Költség	214·23
Dare — Adó	202·26
Abscrieri — Leirások	30·
Profit — Nyereség	116·74
	2,553·86

	K f
Interese și alte venite — Kamatok és egyéb jöved.	2,553·86
	2,553·86
	2,553·86

Micuș, la 31 Decembrie 1914. — Mikes, 1914. december hó 31-én.

#### DIRECȚIUNEA: — AZ IGAZGATÓSÁG:

Demetru Catinaș m. p., președinte — elnök.

Surd Ilie m. p.

Călugăru Gligor m. p.

Călugăru Ilie m. p.

Rus Jonus m. p.

Revăzut și aflat în ordine. — Megvizsgáltatott és rendben találtatott.

Micuș, la 9 Maiu 1915. — Mikes, 1915. május 9-én.

#### COMITETUL DE SUPRAVEGHIARE: — A FELÜGYELŐBIZOTTSÁG:

Drăgan Juonaș m. p.

Crișan Miron m. p.

Coța Niculae m. p.

**,,MUSCELUL“;**

bancă poporala ca însoțire în Tohanul-vechiu.

náébank mint szövetkezet Ótohánban.

**CONVOCARE.**

In intențeșul §-ului 21 din statută membrii băncii poporale ca însoțire din Tohanul-vechiu se invită la

**a II-a adunare generală ordinată,**

ce se va țineă în 30 Maiu a. c. la 2 ore d. a. în sala cea mare a «Hotelului comună» din loc.

**Ordinea de zi:**

1. Alegerea a 2 membrui verificatori.
2. Raportul direcționii despre gestiunea din anul trecut.
3. Aprobarea bilanțului pe 1914 și darea absolutorului direcționii și comitetului de supraveghiere.
4. Alegerea membrilor comitetului de supraveghiere pe un period de 3 ani conform §-ului 14 din statută.
5. Decizie asupra împărțirii venitului curat.
6. Eventuale propuneri.

Tohanul-vechiu, la 18 Maiu 1915.

**Direcționa.**

Activa -- Vagyon.

Contul bilanț cu 31 Dec. 1914. — Mérlegszámla 1914. dec. hó 31-én.

Pasiva -- Teher.

	K	f
Cassa în numărăt — Pénztári készlet	1,059·36	
Capitale elocate — Elhelyezett tőkék	41,721·—	
Efecte proprii — Érték papirok	200·—	
Depuneră în cont-current — Folyó hiteli betétek	2,651·76	
Diverse coturi debitoare — Különféle követelések	300·—	
Mobiliar — Berendezés	628·40	
Interese restante — Kamat követelés	670·11	
Pretensiuni de bancă — Bank követelések	27·48	
Spese de fondare — Alapítási költségek	173·25	
	47,431·36	

	K	f
Capital fundamental — Alaptőke	2,680·—	
Depuneră — Betétek	43,432·24	
Fondul de rezervă — Tartalék alap	128·45	
Interese transitorii — Átmeneti kamatok	418·85	
Diverse datorii — Különféle adóságok	197·82	
Profit curat — Tiszta nyereség	574·—	
	47,431·36	

Debit — Tartozik.

Contul Profit și Perdere. — Nyereség és Veszeség számla.

Credit — Követel.

	K	f
Interese la cambii de bancă escontate — Kamatok a lezámitolt bankváltók után	3,102·91	
Interese dela cont-current — Kamatok folyóhitel után	191·40	
Dobândă după efecte proprii — Érték papír utáni kamat	5·—	
Mobiliar vândut — Eladott butor	70·—	
Tacse — Tagsági dijak	76·88	
	3,446·19	

	K	f
Interese la depuneră — Betét kamatok	1,978·23	
Dári — Adók	380·14	
Remuneráció — Jutalom	180·—	
Chirie — Lakbér	75·—	
Spese — Üzleti költség	252·08	
Spese de postă — Postai költségek	6·74	
Profit curat — Tiszta nyereség	574·—	
	3,446·19	

Tohanul-vechiu, la 31 Decembrie 1914. — Ótohán, 1914 évi december hó 31-én.

George Grozea m. p.,  
director — igazgató.

Ioan Strimtu m. p.,  
cassar — pénztárok.

Ioan Cocișiu m. p.,  
contabil — könyvelő.

**DIRECȚIUNEA: — AZ IGAZGATÓSÁG:**

George Grozea m. p., președinte — elnök.

Spiridon Târnovean m. p.

Ioan Căbașu m. p.

Spiridon Radu m. p.

S'a revăzut și aflat în cons. cu cărțile duse în ordine. — Megvizsgáltatott s a rendben vezetett könyvekkel összhangzásban találtatott.

**COMITETUL DE SUPRAVEGHIRE: — A FELÜGYELŐBIZOTTSÁG:**

Craciun Niculae m. p., președinte — elnök.

Spiridon Bălăscău m. p.

N. Popu m. p.

Avisalom Mucea m. p.

Niculae Ungur m. p.

**,Insotirea de credit din Hurez“.****,Hurézi hitelszövetkezet“.****CONVOCARE.**

Membrii «Insotirei de credit din Hurez» se invită la

**a IV-a adunare generală ordinată,**

care se va ține în 25 Maiu a. c. la 2 ore p. m. în edificiul școalei din Hurez.

**Program:**

1. Deschiderea adunării și designarea unui notar și 2 verificatori.
2. Raportul direcției și al comitetului de supraveghiere despre anul de gestiune 1914.
3. Alegerea alor 2 membrii în direcție.
4. Alegerea alor 3 membrii în comitetul de supraveghiere.
5. Eventuale propuneri.

Hurez, la 10 Maiu 1915.

Dumitru Purice m. p.,  
cassar.

Dănilă Sasu m. p.,  
președinte.

**Activa — Vagyon. Contul Bilanț cu 31 Dec. 1914. — Mérleg-számla 1914. dec. 31-én. Pasiva — Teher.**

	K f
Cassa în numărăt — Pénztári készlet	2,966·39
Cambii escontate — Leszámitolt váltók	69,568·62
Mobiliar — Felszerelés	251·10
după amortizare de 10% — 10%	
törlesztés	25·10
Spese de fondare — Alapítási költs.	100·—
amortizare — leirás	50·—
	50·—
	72,811·01

	K f
Capital — Üzletrészek	1,711·—
Depuner — Betétek	7,335·14
Fond de rezervă — Tartalék alap	2,110·86
Cont-current — Folyószámla	58,525·—
Interese transitoare — Átmeneti kamatok	2,340·—
Profit curat — Tiszta nyereség	789·01
	72,811·01

**Eşite — Kiadások. Contul Profit și Perdere. — Nyereség és Veszeség számla. Venite — Bevételek.**

	K f
Interese — Kamatok:	
la depuner — betétek után	437·90
la cont-current — folyószámla után	5,635·—
Spese de birou — Irodai költségek	298·58
Contribuțione directă — Egyenes adó	320·65
10% după depuner — 10% kam. adó	34·83
Descrieri din mobiliar — Leirás...	25·10
din spese de fond. — leirás az alapit.	
költségekből	50·—
Profit curat — Tiszta nyereség	789·01
	7,591·07

	K f
Interese — Kamatok	5,525·62
Proviziuni — Provizio	2,065·45
	7,591·07

Hurez, la 31 Decembrie 1914.

**DIRECȚIUNEA: — AZ IGAZGATÓSÁG:**

Dănilă Sasu m. p.  
George Sasu m. p.

Titu Cipu m. p.

Siofron Czecz m. p.

George Drugociu m. p.  
Dumitru Purice m. p., cassar — pénztárnoch.

Conturile curente le-am revidat și aflat în consonanță cu registrele insotirii. — Jelen számlákat felülvizsgáltuk és a szövetkezet könyveivel összhangzásban találtuk.

**COMITETUL DE SUPRAVEGHIRE: — A FELÜGYELŐBIZOTTSÁG:**

Ioan Pop m. p.

Ioan Sam. Sasu m. p.

George Burlea m. p.

Niculae Brânzea m. p.

**„CHIORANA“ institut de credit și economii, societate pe acții în Șomcuta-mare.****CONVOCARE.**

Domnii acționari ai institutului de credit și economii «CHIORANA», societate pe acții în Șomcuta-mare, conform §-lui 19 din statut, se invită la

**a XIV-a adunare generală ordinară,**

care se va ține în Șomcuta-mare, la 17 Iunie st. n. 1915 la 10 ore înainte de amiazi, în localul institutului.

**OBIECTELE:**

1. Alegerea alor 2 notari și alor 2 membrii pentru verificarea procesului verbal.
2. Raportul direcțiunii și al comitetului de revizuire și stabilirea bilanțului.
3. Deciziune asupra distribuirii profitului curat.
4. Alegerea unui membru în direcție pe un period de un an.
5. Fixarea prețului marcelor de prezență pe anul 1915.
6. Stabilirea plăților membrilor din direcție, a comitetului de revizuire, precum și adausul de plată al funcț. instit.
7. Eventuale propuneri, cari se vor înainta conform dispozițiilor statutare.

Se atrage atenția unei d-lor acționari la următoarele dispoziții din statut:

§. 22. La adunarea generală au vot numai acei acționari, cari cu cel puțin un jumătate de an mai înainte sunt treceți în registrul acționarilor și ca atari, cel puțin cu o zi înainte de adunarea generală, la dispoziția institutului, respective la locurile designate de direcție, au depus acțiunile lor, eventual și documentele de plenipotență.

Acțiile depuse la locurile designate se vor lua în considerare numai încât reversalul despre depunere, cel mult în ziua premergătoare adunării generale, să a depus la institut.

In legătură cu aceste avem onoare a notifică, că pentru depunerea, respective primirea acțiilor și edarea documentelor despre depunere s'au designat în acest an, respective au fost rugate institutele: «Albina», «Bihoreana», «Selägiana», «Mercur» din Năsăud și «Oraviciana».

Șomcuta-mare, la 12 Maiu st. n. 1915.

**Direcționea.**

Activa — Vagyon.	Contul Bilanț cu 31 Dec. 1914. — Mérleg-számla 1914. Dec. hó 31-én.	Pasiva — Teher.
Cassa în numără — Pénzkészlet	14,320-80	K f
Cassa de păstr. postală — M. kir. postatakarékpénz.	149-43	
Efecte și acții dela bânci — Értékpapírok és bankrészv.	68,710-	
Cambii cu acoperire hip. — Bekebelezett vältök	730,359-	
Cambii de bancă — Bankváltók	242,450-44	
Imprumuturi hipotecare — Jelzálogkölcönök	183,902-	
Imprumuturi pe obligaționi Kötvénykölcönök	3,020-	
Diverse conturi debitoare — Adósok	1,572-80	
Realități — Ingatlánok	78,452-	
Mobiliár — Felszerelés	2,250-	
Interese de reescont anticip. — Visszleszámitási k.	1,552-26	
	1.326,738-73	
		K f
Capital de acții — Részvénytőke	200,000-	
Fond de rezervă — Tartalékalap	123,700-	
Fond spec. de rez. — Különtartalék a.	21,348-76	345,048-76
Fondul cultural — Jótékonycélu alap	—	7,675-66
Fond de pensiuni Nyugdíjalap	—	64,500-
Depunerile spre fructificare — Betét	—	449,958-45
Depozite de cassá — Letét	—	9,856-12
Reescont — Visszleszámitolt vältök	—	341,377-
Lombard	—	38,000-
Conturi-curente — Folyósámla	—	26,087-82
Impr. hip. pe amortizare — Amortizációs jelzálók.	—	28,367-90
Dividendă neridicată — Fel nem vett osztalék	—	210-
Interese transitoare — Átmeneti kamatok	—	5,546-86
Profit net — Tiszta nyereség	—	10,110-16
		K f
		1.326,738-73

Debit — Tartozik.	Contul Profit și Perdere. — Nyeréség és Veszeség számla.
Interese: — Kamatok: la depunerile spre fructificare	K f
— betétek után	26,627-48
la fonduri — alapok után	7,751-61
la reescont — visszleszámitolt vältök után	28,544-81
la lombard — lombardkölcson után	2,098-20
Spese: — Költségek: salare — tiszti fizetés	13,750-
relut de quartir — lakbérilletmény	1,600-
chirie — házbér	2,000-
adaus de platá — drágasági pótlék	1,000-
marce de prezență — jelenléti jegyek	581-
erte de cálatorie, tipárturi și porto — üzleti és	4,213-87
uti költségek nyomtatványok és portó	—
Contribuțione: — Adók: directă și comunala	—
— állami és közsségi	9,155-57
— competiția de timbr — belyegilleték	577-09
10% dare după interese de depunerile pentru fond.	—
10% betétkamat adó és alap. után	2,662-85
Abszteri: — Leirások: la spese advocațiali	—
ügyvédi költségeknél	136-13
Profit net — Tiszta nyereség	10,110-16
	110,808-77

Interese și proviziuni: — Kamatok és jutalékok:	K f
dela cambii — vältóknál	86,788-20
dela imprumuturi hipot. — jelzálogkölcönökönél	16,074-77
dela imprum. pe oblig. — kötvénykölcönökönél	286-46
dela efecte — értékpapíroknál	3,376-63
Interese de întâzire — Késedelmi kamat	363-86
Chirie dela realități — Ingatlánok jövedelme	3,775-
Prodiversi — Vegyes bevételek	143-85

Șomcuta-mare, la 31 Decembrie 1914. — Nagysomkút, 1914. december hó 31-én.

George Pop de Băsești m. p., președinte.

George J. Radocea m. p., primcontabil.

**DIRECTIUNEA: — AZ IGAZGATÓSÁG:**

Ioan Nistor m. p.

Ioan Ilieșiu m. p.

Teodor Blaga m. p.

Ioan Butean m. p.

Ilie Stan m. p.

Izidor B. Hangea m. p.

Ioan Andreica m. p.

Conturile prezente le-am examinat și comparat cu registrele și documentele referitoare, și le-am aflat exacte. — Alólírott felügyelőbizottság ezen számlákat megvizsgálta és összehasonlitva a társaság könyveivel, helyesnek és megegyezőnek találta.

Șomcuta-mare, la 12 Maiu 1915. — Nagysomkút 1915 május. hó 12.

**COMITETUL DE SUPRAVEGHIRE: — A FELÜGYELŐBIZOTTSÁG:**

Dr. Coriolan Pap m. p., președinte.

Ioan Pop m. p.

Dr. Ladislau Gyurkó m. p.

Dr. Cornelius Papp m. p.

Proprietar și editor: Ioan I. Lăpădatu.

Tiparul Tipografiei arhidiecezane în Sibiu.